

[Foged.]

finansministeriets ret i dette krav, og jeg beder den højtærede finansminister nøje undersøge, om ikke netop denne udformning af kravet overtræder de gældende bestemmelser.

Jeg er tilfreds med, at finansministeren har givet udtryk for, at de med arbejdet forbundne udgifter eventuelt vil kunne revideres. I det foreliggende tilfælde må vi påregne, at der skal bruges eventuelt 2 personer et helt år for at fremskaffe det materiale, ministeriet har pålagt fortsættelsesygekassen at fremskaffe.

Jeg fremhæver til sidst, at foreningens normale drift ikke har berøring med de krævede skattemæssige oplysninger og ikke omfatter de pågældende personer, og at de krævede oplysninger vil belaste foreningens regnskab fremover, alene for at opfylde kontrolønsker fra skattedepartementet.

Finansministeren (Kampmann): Jeg kan ikke anerkende, at der her skulle være tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det må dog være ganske rimeligt, at man undersøger, om visse indtægter er unddraget beskatning også i årene, der ligger forud, når man bliver opmærksom på, at det er tilfældet i det år, man er ved at beregne. Det er noget, skattevæsenet har gjort i mange år.

De omkostninger, det ærede medlem nævner, er ikke særlig store i forhold til de beløb, der kommer frem. I et enkelt amtsligningsinspektorat er der allerede konstateret en samlet indtægtsdifference på omkring 1/2 mill. kr.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 12. februar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s regnskab for regnskabsåret 1957-58.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om en særlig ydelse til enlige mødre.

Mødet hævet kl. 13⁴³.

54. møde.

Torsdag den 12. februar kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Per Hækkerup, Erik Eriksen, Poul Sørensen, Aage Fogh og J. M. Pedersen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget til udenrigsministeren at stille følgende forespørgsel:

„Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give folketinget om den udvikling, der i den senere tid har fundet sted på det udenrigspolitiske område?“

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Alfred Jensen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Alfred Jensen): På den kommunistiske gruppes vegne har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ekstraordinær hjælp til arbejdsløse.*

Da vort lovforslag om forhøjelse af maksimumssatser, børnetillæg, huslejhjælp og brændselshjælp var til behandling her i tinget den 6. i denne måned, var der enighed mellem forslagsstillerne og ministeren om, at den understøttelse, der gives de arbejdsløse, ikke er tilstrækkelig. Ministeren gjorde opmærksom på, at der ville blive ført forhandlinger om forhøjelse af dagpengene og om forhøjelse af huslejhjælpen. Der ligger heri en erkendelse af, at det, de arbejdsløse får, ikke er tilstrækkeligt. Ingen ved, hvor lang tid det varer, inden der foreligger et resultat fra udvalget, og det var på denne baggrund, jeg rejste spørgs-

[Alfred Jensen.]

målet om en ekstra hjælp til de arbejdsløse i denne vinter i lighed med, hvad der i tidligere år er blevet ydet. Da vi i december måned fremsatte vort forslag om en revision af understøttelsessatsernes maksimum, vidste vi ikke, om regeringen i lighed med de 3 foregående år ville komme med et forslag om en ekstra hjælp til de arbejdsløse, men vi mente dog, at noget sådant kunne blive tilfældet. Nu fremgik det jo af debatten, at regeringen ikke havde sådanne planer, og selv da jeg rejste spørgsmålet om at give en sådan hjælp, medens der blev forhandlet om den almindelige forhøjelse, tav ministeren og udtalte sig overhovedet ikke om, hvorvidt man havde sådanne planer eller havde ført drøftelser i den retning. Det er derfor, vi mener, at de arbejdsløse i år i lighed med tidligere år bør have en ekstraordinær hjælp, og det er på denne baggrund, vi fremsætter det lovforslag, som nu om et øjeblik bliver delt om til medlemmerne.

Lovforslaget går ud på til arbejdsløse, der har 90 afkontrollerede arbejdsløshedsdage, at yde en ekstra hjælp på 100 kr. for forsørgere og 65 kr. for andre forsikrede. Det svarer i omfang til det, regeringen foreslog og fik gennemført i forbindelse med ændringen af arbejdsløshedsloven i fjor vinter, og de øvrige bestemmelser i lovforslaget er nøjagtig de samme, som fandtes i det af folketinget vedtagne lovforslag. Der er dog to afvigelser; den ene skyldes, at vi mener, der bør åbnes en mulighed for, at de, der har gået arbejdsløse i en længere periode, men ikke har 90 dages ledighed, også kan komme i betragtning ved denne hjælp. Derfor foreslår vi, at hjælpen beregnes som 2 kr. daglig pr. arbejdsløshedsdag ud over 40 dage, og denne forskel i dagetal vil altså kunne give 100 kr. Dette gælder forsørgere, medens beløbet for ikke-forsørgere er fastsat til 1 kr. 30 øre pr. dag.

Det er klart, at det vil betyde ekstra udgifter for arbejdsløshedskasserne, og derfor har vi også ment, at det var nødvendigt at forhøje det beløb, der i de tidligere love har været afsat til en sådan hjælp. Beløbet lød før på 5 mill. kr.; vi foreslår, at det nu fastsættes til 10 mill. kr.

Jeg vil mene, at et lovforslag som dette skulle kunne samle tilslutning i tinget. For os er det dog ikke afgørende, om man vedtager lovforslaget i nøjagtig den affattelse, vi har givet det; det afgørende for os er, at man gennemfører en ekstraordinær hjælp til de arbejdsløse. Vi har den opfattelse, at det vil være mest rimeligt at gennemføre lovforslaget i den form, vi her har foreslået, men vi er villige til at forhandle om det. Jeg ville dog ikke tro, at et forslag om en sådan hjælp skulle støde på uoverstigelig modstand her i tinget, al den stund vi gennem de sidste 3 år har ydet en sådan ekstraordinær hjælp — det hed en overgang ekstra brændselhjælp, men den betegnelse har det ikke haft i de senere år. Hjælpen har udelukkende været begrundet i, at de, der havde en sådan lang ledighedsperiode, var ude i så store vanskeligheder, at det var rimeligt, at man ydede dem en ekstra håndsækning og altså gav dem en sådan ekstra hjælp. Jeg ser ikke rettere, end at de arbejdsløse med en sådan ledighed i de senere år hverken har været bedre eller ringere stillet, end de arbejdsløse med samme ledighed i år er det, og derfor vil det være rimeligt at gennemføre en foranstaltning af den her foreslåede art.

Jeg vil også pege på, at valutasituationen ikke i denne forbindelse kan virke afskrækkende, idet man erkender, at der ikke er de vanskeligheder, man tidligere har stået over for, og det skulle altså ikke volde nogen kvaler at forøge de arbejdsløses købekraft med den ekstraordinære hjælp, der her er foreslået. Desuden må man vel sige, at statens finanser og økonomi er i en sådan orden, at noget sådant kan gennemføres, al den stund der stilles forslag om skattelettelse. Os forekommer det, at det er mere nødvendigt at hjælpe de medborgere, der er stedt i arbejdsløshed, end at begynde at dele ud til medborgere, der har stor indkomst, selv om det sker i form af skattelettelse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling og også til hurtig vedtagelse i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s regnskab for regnskabsåret 1957-58.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2565).

Sagen sattes til forhandling.

Paabøl: Jeg er blevet opmærksom på, at det i revisorernes beretning er anført, at administrationsomkostningerne vedrørende lån i henhold til byggestøtteloven af 1946 er steget med 145 000 kr., og at en del af denne stigning skyldes merarbejdet ved gennemførelse af de ved boligministeriets cirkulære af 18. juni 1957 fastsatte ydelsesforhøjelser for bl. a. en række under denne lånegruppe henhørende byggestøttelån bevilget før den 28. november 1950. Det oplyses, at cirkulæret er udfærdiget på en sådan måde, at man må arbejde med 62 rentesatser inden for samme lånegruppe — hvor utroligt det end lyder — og at dette på forhånd har umuliggjort tilrettelæggelsen af en enkelt og praktisk forretningsgang med hensyn til disse lån, og at man kunne opnå en betydelig forenkling og besparelse i administrationsomkostningerne, hvis rentesatserne fastsattes til den nærmeste sats udtrykt med 1 decimal, uden at dette ville få nævneværdig betydning for debitorernes rentetilsvær.

Jeg henstiller til den højtærede boligminister at overveje den forenkling, som revisorerne her foreslår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 125 stemmer.

Formanden: Der vil nu blive givet finansministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om en særlig ydelse til enlige mødre.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2538).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ragnhild Andersen: Ved fremsættelsen af dette lovforslag var januarpristallet endnu ikke offentliggjort. Den højtærede minister sagde, at det var af den grund, denne ydelse til de enlige mødre ikke var foreslået højere end til de sidste år givne beløb, 2 × 95 kr., i alt 190 kr., men, tilføjede ministeren — jeg citerer—:

„Såfremt der sker en betydeligere stigning af januarpristallet, kan der imidlertid blive tale om gennem et ændringsforslag at søge tilvejebragt en ajourføring af ydelsen.“

Da januarpristallet som bekendt er steget 4 points, og da pristallet alt i alt er steget 10 points fra januarpristallet i 1958, og da stigningen i januarpristallet vil betyde 2 portioner dyrtidstillæg til arbejdere og tjenestemænd, havde jeg bestemt regnet med, at ministeren her til anden behandling var fremkommet med ændringsforslag om i hvert fald at pristalsregulere denne beskedne erstatningsydelse til de enlige mødre. Da det ikke er tilfældet, vil jeg gerne vide, om ministeren ikke har tænkt på, som han stillede i udsigt, at pristalsregulere beløbet. Selv om det ikke kan give nogen stor forhøjelse til de enlige mødre, er det dog rimeligt, at beløbet reguleres.

Ved første behandling rejste jeg på min gruppes vegne det spørgsmål om det ikke var muligt at forhøje beløbet i almindelighed, først og fremmest til mødre med flere børn og til mødre i vanskelige kår. Mødre med flere børn sidder jo i mange, mange tilfælde særdeles vanskeligt i det, og selv om vi antagelig i løbet af kort tid får en lov om pension til enker og enligstillede, vil der dog være adskillige, som ikke kommer ind under denne lov, og som det nok kan være fornødent at give en håndsrekning. Jeg havde derfor håbet, at ministeren, selv om lovforslaget ikke har været i udvalg, havde fået en lys idé på dette område.

Ministeren efterlyste forleden dag lyse ideer med hensyn til at få denne ydelse placeret andetsteds, eventuelt i forbindelse med enkepensionsloven. En af ordførerne, det ærede medlem hr. Søren Andersen, rejste spørgsmålet om eventuelt at indregne